

Raguenviny

Zpravodaj č. 1

Pátek 16. 5. 2025

Divadelní
festival

**BEZ
ZBYTEČNEJCH
ŘEČÍ**

Český FEMAD

FEMAD

- ✦ FEMAD (akronym z původního sousloví „**F**estival **M**ladého **A**matérského **D**ivadla“) je celorepublikovou soutěžní přehlídkou amatérského divadla.
- ✦ **Bez zbytečných řečí (BZŘ)** je značka, pod kterou od r. 2019 plzeňský soubor Ragueneau pořádá divadelní přehlídky, jmenovitě festivaly Český FEMAD (od roku 2023), *Divadelní hold disentu* (od roku 2023) a *Memoriál Františka Zborníka* (dříve *Loňská sklizeň*).
- ✦ **Český FEMAD** je českým zemským předkolem celostátního festivalu FEMAD Poděbrady. Na něj se kvalifikují soubory z oblastních přehlídek v rámci celé republiky.
- ✦ Specialitou všech stupňů FEMADu je výběr vítěze, kterého určují delegáti zúčastněných souborů, nikoliv porota, jako je tomu na ostatních postupových přehlídkách. Krédem festivalů FEMAD je **Druhá šance**.

Vítejte na Českém FEMADu!

Vítám vás, milí diváci, nadšení divadelníci a účastníci našeho festivalu v Divádelku JoNáš, kde letos proběhnou všechna představení amatérské postupové divadelní přehlídky Bez zbytečných řečí - Český FEMAD.

Vítám vás i jménem divadelního spolku Ragueneau, který festival oficiálně pořádá, jakož i jménem všech mých kolegů, kteří se jako vždy sjeli ze všech koutů amatérského divadelního vesmíru, aby společně vytvořili tým superhrdinů, kteří své nadstandardní schopnosti využijí ke zdárnému průběhu festivalu, jenž je nedílnou součástí fungování systému přehlídek fenoménu amatérského divadla. Bez těchto pro věc zapálených človíčků by festival vůbec nemohl existovat.

Jako člen programové rady jsem byl pochopitelně u toho, když se tvořila náplň festivalu. Letos jsme měli velmi zúžený výběr inscenací, ale nakonec se nám podařilo ulovit

pět doporučených, které jsou doplněny o dva kusy z více než stovky inscenací, které se letos do systému přehlídek přihlášily.

Robert Kunesch lovící

Uvidíme soubory z Horažďovic, Kraslic, Mnichu, Litoměřic, Červeného Kostelce, a dva zástupce má v programu Praha. Kvalita přehlídky je podmíněna dramaturgickou skladbou. Kdo by si snad stále myslel, že amatérské divadlo rovná se bezduché řachandy, musí být díky zúčastněným kusům notně vyveden z omylu.

Oproti loňskému ročníku je několik věcí stabilních – a hodně věcí je jinak. Festival je financován především z našich prostředků, jelikož námi oslovené kulturní komise nám, kulantně řečeno, nepřejí – to zůstává. Co se týče změn, tou největší je nový prostor, kde se Český FEMAD letos koná (a měl by se konat i v letech příštích).

Budova Městské besedy

JoNáš má velmi specifickou historii. V letech 2001 – 2004 proběhla rozsáhlá rekonstrukce celé Městské Besedy, jejíž je divadélko součástí. Ve sklepních prostorách, kde se nyní JoNáš nachází, před rekonstrukcí sídlilo Divadlo Dialog. To se přesunulo do blízkosti Divadla J. K. Tyla, a shodou okolností v něm proběhly předchozí dva ročníky festivalu Český FEMAD.

Foyer Divadélka JoNáš

Nová komorní scéna v budově Městské Besedy byla slavnostně otevřena 1. října 2002. Role kmotra se ujala živoucí divadelní legenda Jiří Suchý. O pravdivosti informace z předchozí věty se sami můžete přesvědčit ve foyer divadélka. Na počest

str. 2

slavného divadelníka, textaře, básníka, spisovatele, skladatele, výtvarníka, hudebníka a plzeňského rodáka dostalo divadélko název JoNáš.

Divadélko JoNáš

Divadélko okamžitě zlávalo některé divadelní soubory k pokusům o stálou produkci, leč velmi záhy se ukázalo, že se na nádherné komorní scéně nemůže hrát činoherní ani klasické loutkové divadlo. Projektanti nedomysleli funkčnost prostoru z hlediska divadelních potřeb, a tak se na dlouhá léta stal JoNáš kulturním místem „pouze“ pro komorní koncerty – najmě folkové, a na nedělní pohádky určené nejmenším divákům.

Četnost akcí ale byla velmi nízká, a tak se město rozhodlo oslovit několik kulturních aktérů, jestli by si nevzali divadélko do užívání. Mezi oslovenými jsem byl i já, respektive Raguenau. A byl jsem to já, kdo se nakonec dobrovolně a s nadšením do té pasti chytil a kdo začal do té „černé díry“ investovat své prostředky.

Bar Divadélka JoNáš

A tím jsem vlastně opět na začátku svého sloupku.

Vítejte v Divadélku JoNáš, které je tak moc upravené, že v něm lze hrát divadlo, ale tak málo upravené, že neztratilo své původní kouzlo.

Moc bych si přál, aby vám v jeho prostorách bylo hezky.

Přeji vám všem v průběhu festivalu krásné zážitky.

Robert Kunesch

Momentky z Českého FEMADu 2024

Tennessee Williams: Kočka na rozpálené plechové střeše

Tyjátr, Horažďovice

Premiéra: 19. 2. 2025, režie: Karel Šťastný

Lektor uvádí

Kočí povřískávání

Vypůjčím si charakteristiku z filmové databáze, která lapidárně shrnuje, oč v dramatu *Kočka na rozpálené plechové střeše* jde: „Umírající stařec – umírající manželství – živoucí drama.“ Dodejme: „Jedna rodinná oslava – jeden večer – příliš mnoho falešných očekávání.“ A kočka na rozpálené plechové střeše jako metafora nejen situace Maggie...

Tennessee Williams, chlápek, který celým svým bytím popíral to, co po něm chtěl jeho rodný Jih, žil v letech 1911 až 1983. Otec alkoholik, matka protektivní, sestra trpěla schizofrenií a podstoupila lobotomii. Williams trpěl depresemi, formální vzdělání ukončil v sedmadvaceti letech. Po pár neúspěšných vztazích se ženami si přiznal homosexuální orientaci. Léta byl závislý na alkoholu a lécích, přesto (proto?) byl schopen produkovat minimálně jednu hru každé dva roky. Zemřel nešťastnou náhodou po vdechnutí víčka od lékovky.

Hru *Kočka na rozpálené plechové střeše* vydal Williams v roce 1955, získal za ni Pulitzerovu cenu. Podruhé. Ta první ho potrefila sedm let předtím za *Tramvaj do stanice Touha*. Mezi léty 1930 a 1961 napsal asi pětatřicet her. Nejznámější jsou asi *Skleněný zvěřinec*, *Sestup Orfeův*, *Království Boží na zemi*, *Tetovaná růže*, *Sladké ptáče mládí*, ... Mimochodem, pořád čekám, jestli u nás někdo uvede *Camino Real*. Je to neuvěřitelný bizár, v němž se ve zchátralém hotelu na ulici Královská cesta potkávají ikonické postavy světové literatury (třeba Casanova s Marguerite Gautier, Gutman s cikánkou Esmeraldou a tomu podobně). Je o vlacích, které dávno ujely, o plánech, které člověk nikdy nenaplní. Četla jsem před lety a byla to velká (i když možná neinscenovatelná) zábava.

Tennessee Williams je představitelem silné skupiny amerických dramatiků, kteří sice patřili/patří k různým generacím, ale stavěli/staví na kontrastu mezi drsnou realitou, v níž násilí a sex hrají výraznou roli, a touhou po úniku prostřednictvím snů, iluzí, peněz, alkoholu a drog – nehodící se škrtněte. (Zajděte si do Dlouhé na O'Neillovu *Cestu dlouhého dne do noci* nebo do Chebu na Albeeho *Kdo se bojí Virginie Woolfové*. Možná i do Ungeltu na ZOO story – ale za tu neručím, neviděla jsem.)

Existují dvě **americké filmové verze**. Film z roku 1958 byl zničen barvotiskovým koncem, i když prvních osmdesát minut ze sta byla slušná jízda.

Režie Richard Brooks, v rolích Maggie a Bricka Elizabeth Taylor a Paul Newman. (Prý se původně počítalo

s Elvisem Presleym, což vážně o něčem svědčí...) TV film z roku 1984 – režie Jack Hofsiss, v rolích Maggie a Bricka Jessica Lange a Tommy Lee Jones, stopáž ještě o čtyřicet minut delší než u první verze.

U nás vyšla *Kočka na rozpálené plechové střeše* v **překladu** Rudolfa a Luby Pellarových v roce 1965, tedy o pouhých deset let později. Druhý překlad pořídil pro inscenaci režiséra Ladislava Vymětala v pražském Národním divadle Milan Lukeš v roce 1981. Četnost využití překladu Pellarových ku Lukešovu je 9 ku 10. Režisér Petr Svojtka uvedl poprvé v roce 2019 v divadle v Mladé Boleslavi nový překlad Zuzany Joskové.

U nás byla *Kočka na rozpálené plechové střeše* poprvé uvedena v ostravském Státním divadle v prosinci 1965 v režii Radima Kovala, ve scéně Vladimíra Šrámka a kostýmech Jarmily Konečné. Maggie hrála Vlasta Vlasáková, Bricka ztvárnil Jaroslav Švehlík, starší bratr slavnějšího Aloise. Podruhé Kočku uvedli v Divadle čsl. armády v lednu 1966, skoro na den o pouhý měsíc později než v Ostravě, s Karolinou Slunéčkovou a Jiřím Pleskotem v režii Stanislava Remundy. Od té doby ještě devatenáctkrát. Naposledy v Činoherním klubu v roce 2022 (režie Martin Čičvák, ústřední dvojici hrají dodnes Anna Fialová a Jan Hájek).

Z inscenace Činoherního klubu Praha | Foto: Činoherní klub

Přiznejme si, že postavou třetí rozsahem (podle množství škrtnů) a první významem (podle výkladu) je **otec**. U nás ho hrála celá plejáda skvělých herců: v Ostravě Miroslav Holub (1965), v Národním Rudolf Hrušínský nejst. (1982), v Karlových Varech Gustav Opočenský (1983), v Brně Josef Karlík (1989), do Jihlavy (1997) si pozvali Bořivoje Navrátila, na Palmovce to byl Vlastimil Bedrna (2001), v Činoherním klubu (2022) Vladimír Kratina. A způsob, jakým bývá tato postava označována – taťka, tatíček, otec – obvykle naznačuje směr, kterým se vydává výklad hry.

Z inscenace *Na rozpálené plechové střeše* souboru Tyjátr, Horažďovice
 Horažďovický režisér **Karel Šťastný** zvaný Happy má odvahu uvádět „unhappy“ dramaturgy a miluje ženská témata. Bodejť, když má dvorní herečku, která dosud s přehledem zvládla *Annu Kareninu*, *Sharon* v *Z(a)tracené*,

Doru v *Žitkovských bohyních*, Catherine v *Důkazu*, ... Jsem zvědavá, kam se posunula **Lenka Kůsová** a jak si poradí s rozpálenou střechou teď – pár měsíců od představení v Nučicích, které jsem viděla. Přeji jí a všem ostatním „zlomte vaz“! A dopadněte na čtyři.

Petra Richter Kohutová

Petra Richter Kohutová

Dramaturgyně

Rodačka z Ostravy, vystudovala Střední knihovnickou školu a Janáčkovu akademii múzických umění v Brně, obor dramaturgie. Působila jako lektor dramaturgie v Divadle bratří Mrštíků (dnes Městské divadlo Brno), jako dramaturg ve stálém angažmá v Divadle Petra Bezruče v Ostravě a v Městském divadle v Karlových Varech. Hostovala v ostravské Aréně, Českém Těšíně, Olomouci, Mladé Boleslavi, karlovarském Divadle Dagmar... Od roku 2002 žije v Karlových Varech, je dramaturgyní Divadelního studia D3, spolupracuje s Činohrou Karlovarského městského divadla, Západočeským divadlem v Chebu a Rádobydivadlem Klapý. Jejími stálými režiséry jsou Anna Ratajská, Petr Richter a Jaroslav Kodeš. Sama se věnuje režii a interpretaci scénických čtení, je lektorkou režijní školy ADA, občas píše pro portál Divadelník.cz či Amatérskou scénu, a také provází na hradě Loket. Navštěvuje divadelní přehlídky jako lektorka i jako nadšený pozorovatel.

Obsazení v inscenaci *Na rozpálené plechové střeše* souboru Tyjátr, Horažďovice

Monika Nováková, Bety Minářů: Přeplněné prázdno

MonAmour, Mnich

Premiéra: 11. 1. 2025, režie: Bety Minářů

Lektor uvádí

Do třetice všeho dobrého aneb Sedm let v Mnichu

MonAmour Mnich je svého druhu fenomén. Spanilá jízda autorky a režisérky Bety Minářů s autorkou a herečkou Monikou Novákovou trvá už sedm let, a stále dokáže příjemně překvapovat.

Zapomeňme na Moničiny herecké začátky – i když její cesta od Dráčka Mráčka přes procítěnou interpretaci osamocené repliky „Královna Jana zemřela. Mám zpravit krále?“ po několikerou ženu v trysku staletí nepochybně čeká na studenta divadelní vědy v posledním ročníku, který by o ní napsal diplomovou práci. Jeho úkolem bude také dodefinování a popularizace tvůrčí metody „blýskavice“, již Monika, nejprve v souboru Tyl v Dačicích, a poté ve vlastním spolku MonAmour v Mnichu, s Bety vynalezla a používá.

Prvním divadlem jedné herečky Moniky Novákové byla **Modelka XXL**, ještě podle textu Venduly Borůvkové a pod dačickým Tylem, s premiérou v roce 2021. Text vznikl pro brněnské HaDivadlo v roce 2010, s podtitulem *Moje stehna v proklatém detailu*. Bety s Monikou ho změnili na *S karanténou v bocích*. „Příběh staví na životních peripetiích třicátnice, která bojuje nejen se svou nadváhou, ale především s nespokojeností se svým dosavadním životním skóre, se statutem quo a se subjektivně (?) nepřívětivými vyhlídkami do budoucnosti,“ napsal v recenzi na loňské představení na Krakonošově divadelním podzimu ve Vysokém nad Jizerou Luděk Horký.

„Ve výchozí situaci tragikomického monodramatu se cvičením a dietami frustrovaná singlovka právě rozhodla natočit medailon pro finále soutěže MISS XXL. Jeho první verze nasedá formou i obsahem na to, co společnost od obtloustlé zoufalky

očekává, aby ji byla ochotna laskavě přijmout. Nepodaří se ji natočit z technických důvodů, a tak hrdinka postupně natáčí verze další a další, ve kterých jde postupně více a více pod kůži nejen sobě, ale v širším kontextu i zmíněnému společenskému problému. Posléze se obrací nejen k pomyslné porotě finále soutěže MISS, ale ve vzpomínkách i v současných apelech k matce a babičce, které každá po svém formovaly výchovou její osobnost, ke svým reálným i potenciálním sexuálním partnerům a ke svému okolí vůbec. Poslední větou hry pak poprvé výslovně i k publiku v sále...“ Na KDP všechny tři holky – „modelka“, její představitelka Monika i její režisérka Bety – získaly cenu za režii, cenu za nejlepší ženský herecký výkon přehlídky, cenu za inscenaci, cenu diváka a nominaci na Jiráskův Hronov 2025. Zvítězila i na našem loňském festivalu Bez zbytečných řečí – Český FEMAD 2024.

Z inscenace Modelka XXL na Českém FEMADu 2024

Druhým divadlem jedné herečky byla společná autorská věc Bety a Moniky **Dokud se randí**. Premiéra v prosinci 2022, opět průjezd republikou a účast na mnoha

přehlídkách. Zpráva Saši Gregara z kaznějovského divadla jednoho herce hlásí: „Skvěle napsaná studie o trablech poněkud korpulentní ženy, již nebezpečně tikají biologické hodiny a která si prožívá nejrůznější osobní traumata, bolesti i bolístky, naděje i beznaděje. A navíc – vše v inteligentním, vtipném a autentickém „obalu“ hereckého projevu Moniky Novákové.“

Z inscenace Dokud se randí na Českém FEMADu 2024

Herečka při překonávání překážek reálných i zcela nesmyslných zvládá lecjaké záludnosti svých možností i nemožností. Je to nejen skvělá zábava, ale i sonda do zjitřené duše – rádi se přece smějeme trablům, pokud je sami nemusíme snášet. Sledujeme uvěřitelné situace „ze života“, zručně a vtipně odpozorované a především skvěle napsané – a hlavně naprosto suverénní herectví hlavní a jediné představitelky, která šaramantně a přesvědčivě dokáže proměňovat sebe i prostor, v němž hraje, která přesně akcentuje situace. Stačí při tom i koketovat s publikem jako s dalším partnerem, které si půvabně přitáhne – ale bez mrckování, bez utírání nosu židlí, především věrohodně, citlivě, pravdivě. Prostě divadlo hrané jaksí „nevážně“, ale zcela pořádně, jak říká klasik. Jednoduchá scéna s vysokým žebříkem, do jehož výšek se i korpulentní herečka odvážně pustí na své nebezpečné turistické a životní pouti, hlavně aby se zalíbila partnerovi. Jen nezbytné rekvizity, ale schopnost uvěřitelně si hrát s imaginárním partnerem, navíc přesný timing (i v hudbě),

prostě radost. Chytrá inscenace, která si určitě najde spoustu dalších diváků. V Kaznějově zazářila.

A třetí je **Přeplněné prázdné**. Divákům byla inscenace poprvé představena 11. 1. 2025. Stručně: inscenace se účastnila Dačického kejklování, kde získala Monika čestné uznání za herecký výkon a kus doporučení na národní přehlídku divadla jednoho herce Kaznějov. Tam následně získal čestné uznání za inscenaci. Na Třeštském divadelním jaru Monika opět získala cenu za hereckou práci a inscenace doporučení na Krakonošův divadelní podzim ve Vysokém nad Jizerou. Do třetice na přehlídce amatérských souborů v Napajedlích získalo *Přeplněné prázdné* cenu za autorský počín, cenu diváka za nejlepší inscenaci a Monika „překvapivě“ cenu za nejlepší ženský herecký výkon.

Z inscenace Přeplněné prázdné

A ještě předtím, než začal letošní Český FEMAD 2025, získala Monika neoficiální óbrcenu za ochotu (do programu doskočila den před začátkem, nahradila ochořelé Dospělé dítě z Desné) a za odvalu (přijede totiž bez režisérky i bez zvukaře). Díky a zlom vaz!

Petra Richter Kohutová, v z.

Redakce Raguenovin

Co děláme, když zrovna neděláme Raguenoviny?

Michaela Seghmanová, technická redaktorka

Jsem pedagog na volné noze. Živím se jako lektorka počítačových kurzů a pedagog volného času DDM Ostrov Slaný, kde vedu divadelní kroužky. Amatérskému divadlu se věnuji od roku 2012. Jsem členkou souboru Slánská scéna a spolupracuji s dalšími amatérskými soubory (hostuji jako herečka v DS Rageneuveau a jako režisérka v DS Gaudium, Radotín).

Petra Richter Kohutová, redaktorka

Zkouším s karlovarským Divadelním studiem D3 – momentálně autorskou hru Viktora Braunreitera Švýcar. Zkouším s Rádobydivadlem Klapý – grotesku Igora Malijevského a Karla Kuny Červená linie. Věnuji se Databázi českého amatérského divadla. Čtu. A někdy spím.

Vendula Melíšková, redaktorka

Do divadla jsem se dostala v roce 2002, ponouknuta Jarmilou Černíkovou při studiu na VOŠ KJJ, abych se rozhlédla po vodách amatérského divadla. Autorsky jsem zakotvila v Divadle Máj Praha. Jsem spoluzakladatelkou portálu Divadelník.cz a odtud mě přes Roberta Kunesche vítr zavál na BZŘ.

Jiří Poš, stylistický redaktor

Pracuji ve vývoji v exaktním techickém oboru, nejsem členem žádného souboru, ale po divadle se můžu utlouct. Ročně zhlédnu přes 150 představení, většinou profesionálních. Opravdu špičkové amatérské divadlo je kvalitnější než i poměrně značně nadprůměrné profi.

Dušan Bělohradský, fotograf

Jsem chlápek, co rád fotí. Robert je chlápek, co má rád divadlo. Potkali jsme se, a od té doby rád fotím divadlo.

Přejeme Vám příjemné zážitky z představení, příjemné povídání o viděném na Besedách v kruhu i mimo ně, a příjemné počtení v našich Raguenovinách.

Líbí se Vám na festivalu? Chcete jej finančně podpořit?

Můžete přispět do naší transparentní kasičky na pokladně ve foyer Divadélka JoNáš nebo na účet Rageneuveau 1028832364/5500

Předem děkujeme, moc si Vaší podpory vážíme.

Zpravodaj Raguenoviny festivalu Bez zbytečných řečí – Český FEMAD

Redakce: Michaela Seghmanová (seg), Vendula Melíšková (wen), Petra Richter Kohutová (Rich), Jiří Poš (PS)

Fotografie z festivalového dění: Dušan Bělohradský

Program přehlídky

Pátek 16. května 2025

16:00 – 17:30	Tyjátr Horažďovice Tennessee Williams: Kočka na rozpálené plechové střeše (od 18 let)
20:00 – 20:50	Beseda v kruhu (Kočka na rozpálené plechové střeše)
21:00 – 22:10	MonAmour, Mnich Monika Nováková, Bety Minářů: Přeplněné prázdno (od 15 let)
23:00 – 23:50	Beseda v kruhu (Dospělé dítě)

Sobota 17. května 2025

10:00 – 11:30	Trosky Kraslice Viliam Klimáček: Odvrácená strana Měsíce (od 13 let)
10:00 – 11:30	Beseda v kruhu (Odvrácená strana Měsíce)
14:00 – 15:30	NA TAHU, Červený Kostelec Gérald Sibleyras: Vítr ve větvích topolů (bez omezení věku)
16:00 – 16:50	Beseda v kruhu (Vítr ve větvích topolů)
17:00 – 18:15	Li-Di Litoměřice Klára Hávová: Hory, nebo Lori (od 12 do 150 let)
19:30 – 20:20	Beseda v kruhu (Hory, nebo Lori)
20:45 – 22:30	Divadlo Akorát Praha Martin McDonagh: Osiřelý západ (od 15 let)
23:00 – 23:50	Beseda v kruhu (Osiřelý západ)

Neděle 18. května 2025

10:00 – 11:30	SUMUS Praha Věra Mašková: Utíkej, smrtko, utíkej! (bez omezení věku)
13:00 – 13:50	Beseda v kruhu (Utíkej, smrtko, utíkej!)
14:00 – 15:20	Rageneuveau, Plzeň Fabrice Roger-Lacan: Ani spolu, ani bez sebe (od 10 let)
15:30 – 16:00	Vyhlášení výsledků

Představení se konají v Divadélku Jonáš, v budově Městské besedy, Kopeckého sady 13, Plzeň.
Besedy v kruhu se konají v zasedací místnosti tamtéž.